

आर्थिक वर्ष ०७८/०७९ को
बजेट वक्तव्य

माण्डवी गाउँपालिका
प्यूठान जिल्ला
लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

२०७८

गाउँ सभाका अध्यक्ष महोदय,

गाउँ सभाका सदस्य ज्युहरु,

सम्पूर्ण राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरु,

कोरोना भाइरसको संक्रमणबाट फैलिएको कोभिड-१९ रोगबाट सिर्जित प्रतिकूल परिस्थितिमा माण्डवी गाउँपालिकाको उपाध्यक्ष तथा बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिको संयोजकको हैसियतले यस सम्मानित गाउँ सभा समक्ष आगामी आर्थिक वर्ष २०७८।०७९ को बजेट प्रस्तुत गर्न उपस्थित भएकी छु । आर्थिक वर्ष २०७८।०७९ को बजेट प्रस्तुत गरिरहँदा म संघिय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक शासन प्रणाली स्थापनासम्मका क्रान्ति तथा संघर्षहरुमा आफ्नो अमूल्य जीवन बलिदान गर्नु हुने सम्पूर्ण ज्ञात अज्ञात महान शहिदहरु प्रति हार्दिक श्रदाञ्जली ब्यक्त गर्दछु । साथै नेपाली समाज रुपान्तरणको क्रममा अग्रपंक्तिमा रहेर नेतृत्वदायी भुमिका निर्वाह गर्नुहुने अग्रजहरुप्रति उच्च सम्मान व्यक्त गर्दछु ।

कोभिड-१९ रोगको दोश्रो लहरका कारण भएको बन्दाबन्दी ,सामाजिक दुरी कायम गर्नुपर्ने बाध्यात्मक अवस्था लगायतका प्रतिकूलताका बीच धैर्यताका साथ कोरोना भाइरस नियन्त्रण र उपचार अभियानमा साथ दिनु भएकोमा स्थानिय सरकारको तर्फबाट म सम्पूर्ण गाउँवासीको उच्च प्रशंसा गर्दछु । कोभिड-१९ नियन्त्रण तथा उपचारमा अहोरात्र खट्नुहुने स्वास्थ्यकर्मी,जनप्रतिनिधिहरु एवम् सम्पूर्ण राष्ट्रसेवक कर्मचारी,पत्रकार पेशा व्यवसायीलगायत सबैलाई हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

कोभिड-१९ रोगका कारण विश्वव्यापी अर्थतन्त्रमा नकारात्मक प्रभाव परेको छ । यसबाट माण्डवी गाउँपालिका पनि प्रभावित भएको छ । उत्पादन र आपूर्ति श्रृङ्खला खल्बलिन पुगेको छ । व्यापार व्यवसायमा गिरावट आएको छ । रोजगारीका अवसरहरु गुम्दै गएका छन् । वैदेशिक रोजगारीका लागि भारत तथा तेश्रोमुलुक गएका दिदिबहिनी दाजुभाइहरुको नेपाल फर्कने चाप बढेसँगै स्थानिय स्तरमै रोजगारीको सिर्जना गर्नुपर्ने बाध्यात्मक परिस्थिति हाम्रो सामु देखिएको छ । यतिवेला सिङ्गो समाज र अर्थतन्त्र दुवै राहत र पुनर्स्थापनाको पर्खाइमा छन् । यी यस्ता यावत प्रतिकूलता र चुनौतिका बावजुत वित्तिय अनुशासन कायम गर्दै समष्टिगत आर्थिक स्थायित्व कायम राख्न मद्दत गर्नेगरी स्वास्थ्य सेवा प्रवाहको सुनिश्चितता, रोजगारी गुमाएकालाई रोजगारीको सुनिश्चितता र कृषि क्षेत्रमा व्यवसायिकता प्रदान गर्ने,क्रमागत पूर्वाधार विकास निर्माण सम्पन्न गर्ने र पर्यटकिय क्षेत्रहरुको विकास गरि पर्यटकिय गन्तव्यको रुपमा पालिकालाई विकास गर्ने गरि बजेट तथा कार्यक्रम तय गरेकी छु ।

सम्मानिय अध्यक्ष ज्यु

कोभिड १९ रोगको दोश्रो लहरका कारण नेपाल सरकारले बन्दाबन्दीको घोषणा गरेसँगै स्थानीय सरकारको हैसियतले कोभिड १९ रोगको नियन्त्रण,विकाश निर्माणका कार्यलाई निरन्तरता,सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई सुरक्षित र व्यवस्थित बनाउन गाउँपालिका निरन्तर लागि नै रह्यौ । संघिय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र नेपालको मूल संरचना संघ, प्रदेश र स्थानीय तह गरि तीन तहको छ । यी

तीनवटै तहले नेपालको राज्य शक्तीको प्रयोग संविधान तथा कानून बमोजिम प्रयोग गर्दै आएका छन् । संविधानको अनुसूची ८ मा स्थानीय तहको अधिकार उल्लेख भएको र त्यस्तो अधिकारको प्रयोग संविधान र गाउँसभाले बनाएको कानून बमोजिम हुने व्यवस्था रहेको छ । स्थानिय तहले आफ्नो अधिकार क्षेत्र भित्रको आर्थिक अधिकार सम्बन्धी विषयमा कानून बनाउने वार्षिक बजेट बनाउने, र त्यसको कार्यान्वयन गर्ने संवैधानिक व्यवस्था रहेको छ ।

स्थानिय स्तरमा आयोजनाहरुको छनौट, त्यसको कार्यान्वयनमा जनताको उत्साहप्रद्वक जनसहभागिता र विकास निर्माणबाट प्राप्त प्रतिफलको न्यायोचित वितरणबाट जनतामा स्थानिय सरकारप्रति परेको सकारात्मक प्रभावले हामी उत्साहित भएका छौं । विकासमा जनसहभागीताको परिचालन र गाउँघरका समस्याहरुको समाधान हुदै गरेकोले स्थानीय सरकारप्रति जनताको विश्वास र भरोसा बृद्धि भएको छ । जनताको भरपर्दो साथ र विश्वास पाएको वर्तमान गाउँ सरकारलाई विकास र समृद्धीको यात्रामा अविचलित रुपमा अधि बढ्न ठुलो प्रेरणा मिलेको छ ।

आ व २०७७।०७८ का लागि आन्तरिक आम्दानि करिव ७० लाख उठाउने लक्ष्य लिएकोमा गाउँपालिकाले लक्ष्य अनुसार आन्तरिक आम्दानी उठाएकोछ । वजेट कार्यान्वयनको अवस्थालाई हेर्दा शसर्त अर्न्तगतका सम्पुर्ण क्रियाकलाप सम्पन्न हुन गइहेका छन् भने वित्तिय समानिकरण र राजश्व बाडँफाडबाट विनियोजन भएको चालु र पुजिँगत रकम आजको दिन सम्म करिव ८२ प्रतिशत खर्च भएकोछ ।

गाउँपालिका अध्यक्ष ज्यु,

अव म गरिमामय सभासमक्ष आर्थिक वर्ष २०७८।०७९ को बजेटको उद्देश्य तथा प्राथमिकता प्रस्तुत गर्न चाहन्छु :

आगामी आर्थिक वर्ष २०७८।०७९ को बजेटको उद्देश्यहरु निम्न अनुसार रहेका छन् ।

क) कोभिड-१९ रोगका कारण फैलिएको संक्रमणलाई रोक्नका लागि आवश्यक पूर्वाधार, जनशक्ति र क्षमता विस्तार गरि स्वास्थ्य सेवामा आम जनताको पहुँच बढाउनु ।

ख) कोभिड-१९ रोगका कारणबाट रोजगारी गुमाएका व्यक्ति र बैदेशिक रोजगारीबाट फर्किएका व्यक्तिलाई स्थानिय तहमै रोजगारीका अवसर सिर्जना गर्दै गाउँपालिकालाई कमश आत्मनिर्भर बनाउनु ।

ग) आधारभुत पूर्वाधारहरुको विकास गर्नु ,गाउँपालिकाकाले पहिचान गरि कार्य आरम्भ गरेका पर्यटकिय क्षेत्रहरुको विकास गरी पर्यटकिय क्षेत्रको रुपमा पालिकालाई विकास गर्नु

घ) शिक्षा , स्वास्थ्य, सरसफाई तथा पोषण लगायतको विकास गरी मानव विकासको स्तरमा सुधार गर्नु ।

ड). कृषि तथा पशु विकासको माध्यम बाट उत्पादन बृद्धी गरी आय बढाउनु ।

च). लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशिकरणको विकास गर्नु ।

छ). जनतालाई सेवा प्रवाह र सुशासनको प्रत्याभुति गर्नु ।

ज) .जलवायु परिवर्तन अनुकूलन कार्य मार्फत विकास निर्माण गर्नु ।

झ).गाउँपालिकाबाट प्रवाह हुन सेवामा आम जनताको सहज र सरल पहुँच स्थापित गरि सुशासन प्रबर्द्धन गर्नु ।

ञ).स्थानिय श्रोत साधनको समुचित परिचालन मार्फत दिगो,समावेशि र उच्च दरको आर्थिक बुद्धि गर्नु ।

बजेटको उद्देश्यहरु परिपुर्ति गर्न देहायका विषयहरुलाई प्राथमिकता दिईएको छ ।

१. स्वास्थ्य क्षेत्रको स्तरउन्नती र बिस्तार गरी स्वास्थ्य सेवामा आम नागरिकको पहुँच बृद्धि गर्ने

२. कृषि क्षेत्रमा उत्पादनका साधनमा सरल पहुँच र नबिनतम प्रविधिको उपयोग बढाउदै युवा पुस्तालाई आकर्षित गर्दै गरीबी निवारणमा प्रत्यक्ष योगदान पुग्ने ।

३. उत्पादन तथा छिटो प्रतिफल प्राप्त गर्न सकिने, गाउँपालिकाको पुर्वाधार विकासमा सहयोग पुग्ने ।

४. महिला, बालबालिका तथा पिछडिएका क्षेत्र र समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ पुग्ने ।

५. लैंगिक समानता र सामाजिक समावेशिकरण अभिवृद्धी हुने ।

६. दिगो विकास, वातावरणिय संरक्षण तथा सम्बद्धन गर्न सघाउ पुग्ने।

७. शिक्षा, स्वास्थ्य, पोषण जस्ता सामाजिक पक्षको स्तर वृद्धी हुने ।

८. संस्थागत विकास,सुशासन र सार्वजनिक सेवा प्रवाहमा प्रभावकारिता हुने ।

९.बन संरक्षण, वृक्षारोपण,जलाधार संरक्षण, मुहान संरक्षण मार्फत दिगो विकासमा योगदान पुग्ने ।

१०. सूचना तथा संचार प्रविधिको विकास र गुणस्तरमा बृद्धि हुने ।

वार्षिक बजेट कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा अवलम्बन गरिएका प्रमुख नीति तथा आधारहरु :

आ.व. ०७८।०७९ को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा निम्न विषयहरुलाई आधार लिईएको छ,

१. नेपालको संविधान ।

२. स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ ।

३. राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग ऐन २०७४ ।
४. अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन २०७४ ।
५. नेपाल सरकारको आवधिक विकास योजना ।
६. उपलब्ध स्रोत साधन ।
७. विकासका अन्तरसम्बन्धित विषयहरु ।
८. गाउँको विकासको विद्यमान अवस्था र मानव विकासको सुचांक ।
९. स्थानिय जनताका आकांक्षा र आवश्यकता ।
१०. निर्वाचनका क्रममा व्यक्त गरिएका प्रतिबद्धता तथा घोषणापत्रहरु

११. कोभिड-१९ रोगका कारण सृजित अवस्थालाई सम्बोधन गर्ने विषयहरु

वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा स्थानीय तहको वार्षिक योजना तथा बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन बमोजिम संघ र प्रदेश सरकारबाट बजेट सिमा प्राप्त स्रोत अनुमान तथा बजेट सिमा निर्धारण बस्ती तथा वडा तहमा योजना छनौट तथा प्राथमिकरण, बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गाउँ कार्यपालिकाबाट बजेट तथा कार्यक्रम स्वीकृत गरी आज यस सम्मानित गाउँ सभामा प्रस्तुत गरेकि छु ।

वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा देहाय बमोजिमका समष्टिगत नीतिहरु अवलम्बन गरिएको छ

१. कोभिड-१९ महामारीका कारण सृजित अवस्थालाई नियन्त्रण र व्यवस्थापनका लागि स्वास्थ्य सेवाको संचालन गरिने

२. स्थानिय सरकार संचालन ऐन २०७४ ले तोकेका कार्य तथा जिम्मेवारी सम्पादन गर्न सघाउ पुर्याउने

३. शिक्षा, तथा रोजगारी सुजना गर्ने कार्यक्रमहरुलाई गाउँपालिकाले अपनत्व हुने गरी प्रभावकारी रुपमा संचालन गरिने ।

४. साधन स्रोतको वितरण गर्दा भौगोलिक, विषय क्षेत्रगत, समुदायगत र वातावरणीय सन्तुलन कायम गरिने ।

५. विकास योजनालाई उपलब्धीमुलक बनाउन आयोजना संख्या सिमित गरी ठुला तथा गाउँ गौरवका योजनाहरु संचालन गर्ने । वडालाई वडाहरुका स साना जनताका आवश्यकता पुरा गर्ने खालका आयोजनाहरु सम्पन्न गर्ने गरि वडागत बजेट कार्यक्रम उपलब्ध गराइनेछ ।

६. आन्तरिक आय र राजश्व बाँडफाँडबाट मात्र चालु खर्च व्यवस्थापन गर्ने ।

७. स्थानीय तहको बहन गर्नु पर्ने अनिवार्य दायित्वका विषयहरुको व्यवस्थापन गर्ने ।

८. लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणलाई विकास योजनाका सबै चरणमा सहभागिता गराउने ।

९. गाउँको विकासमा दातृ निकाय, गैर सरकारी संस्था र निजि क्षेत्रको लगानीलाई प्रोत्साहन गरिने ।

१०. विकास निर्माण कार्यमा जनताको सहभागिता र अपनत्वको सुनिश्चिता गरिने छ ।

गाउँपालिकाका अध्यक्षज्यु

१) अब यिनै उद्देश्य ,प्राथमिकता र नीतिको परिधिमा रहि आर्थिक वर्ष २०७८/०७९ को बजेट र मुख्य कार्यक्रमका बारेमा म यस सम्मानित सभामा पेश गर्ने अनुमति चाहान्छु । सर्वप्रथम विनियोजन र स्रोतको व्यवस्था सम्बन्धी योजना प्रस्तुत गर्दछु । आगामी आर्थिक वर्षका लागि कूल रकम रु.४३ करोड ४६ लाख १४ हजार ५५८ पैसा ७७ रुपिया विनियोजन गरेकी छु । जस मध्ये संघिय सरकारबाट वित्तीय समानीकरणमा रु. ७ करोड ८६ लाख, सशर्त अनुदान तर्फ रु. १६ करोड ५३ लाख प्राप्त हुन आएको छ । संघिय सरकारको राजश्व बाँडफाँडबाट रु. ६ करोड २१ लाख ८९ हजार प्राप्त भएको छ । संघिय सरकार कै राजश्व बाँडफाँड अर्न्तगत जलविद्युत रोयल्टि मार्फत रु.५० लाख प्राप्त हुने अनुमान गरेकी छु । संघिय सरकारबाट विशेष अनुदान तर्फ रु ८३ लाख तथा समपुरक अनुदान तर्फ रु ४२ लाख प्राप्त भएको छ । संघिय सरकारबाट सामाजिक सुरक्षा भत्ताका लागि अनुमानित रकम रु ५ करोड प्राप्त हुने अनुमान गरेकि छु । त्यसैगरी प्रदेश सरकारबाट वित्तीय समानीकरणमा रु.३६ लाख २५ हजार तथा सशर्त अनुदानतर्फ रु.८५ लाख ४४ हजार, समपुरक अनुदानतर्फ १ करोड ५० लाख प्राप्त हुने अनुमान गरेकि छु । प्रदेश सरकार विशेष अनुदानतर्फ ६० लाख प्राप्त हुन आएको छ । प्रदेश सरकारको राजश्व बाँडफाँडबाट रु. ५६ लाख ५६ हजार ५५८ रुपिया प्राप्त हुन आएको छ । माण्डवी गाउँपालिकाको आन्तरिक आयतर्फ आ.व. २०७८/०७९ मा रु ७७ लाख उठ्ने अनुमान गरेकीछु । जसमध्ये गाउँपालिका जे.सि.वी मेशीन बाट रु २८ लाख अनुमान गरिएको छ, सेवा शुल्क र दस्तुरबाट रु. ५ लाख ५० हजार प्राकृतिक श्रोत साधनको रोयल्टी वापत रु. १८ लाख, मालपोत रजिष्टेशन सुल्कबाट करिव १० लाख, सम्पत्ति कर(घर र घरले चर्चिएको जमिन) बाट रु. ८ लाख ,भुमि करबाट अनुमानित ६ लाख ,घर बहाल करबाट रु. १ लाख, जडीबुटी, कबाडी र जीवजन्तु करबाट रु १० हजार, विज्ञापन करबाट रु.२५ हजार, व्यवसाय कर वापत रु. ३० हजार र यस आ.व.को अ.ल्या. १ करोड ४५ लाख समतेलाई यो बजेटमा समावेस गरेकी छु ।

२) नेपाल सरकार र प्रदेश सरकारको सशर्त अनुदान बापत प्राप्त कूल रकम रु.१७ करोड ३८ लाख ४४ हजार संघिय सरकार र प्रदेश सरकारबाट नै कार्यक्रमगत रुपमा विभाजन भई आएको छ । जसमा शिक्षा अन्तर्गत साविकमा सञ्चालित सबैका लागि शिक्षा आधारभूत तह (आधारभूत तहका शिक्षक तलब भत्ता), माध्यमिक तह (शिक्षक तलब भत्ता) र विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम अन्तर्गतका कार्यक्रम, विद्यालय भौतिक पुर्वाधार निर्माण अनुदानका लागि एकमुष्ट रु १० करोड ६८ लाख विनियोजन भएकोछ । त्यसैगरी स्वास्थ्य अन्तर्गत प्राथमिक स्वास्थ्य सेवा, स्वास्थ्य संस्थाहरुको सञ्चालन खर्च तथा स्वास्थ्यकर्मिको तलब भत्ता केन्द्रीय स्वास्थ्य शिक्षा, सूचना तथा सञ्चार कार्यक्रम, क्षयरोग नियन्त्रण कार्यक्रम, एकिकृत महिला स्वास्थ्य तथा प्रजनन स्वास्थ्य,माहामारी तथा रोग नियन्त्रण कार्यक्रम, परिवार स्वास्थ्य कार्यक्रम, औषधि, भ्याक्सिन, सामग्री प्याकिङ्ग र ढुवानी बापतको रकम एकिकृत बाल स्वास्थ्य एवं पोषण कार्यक्रम,उपचारात्मक सेवा कार्यक्रम,नसिङ तथा सामाजिक सुरक्षा सेवा कार्यक्रम लगायतका कार्यक्रमहरुलाई समेत एकमुष्ट रु २ करोड ८१ लाख समावेस भएकोछ । त्यस्तै कृषि विकास र पशु विकास अन्तर्गतको कृषक दर्ता व्यवस्थापन र तथ्यांक संकलन सम्बन्धि कार्यक्रम,बाखा तथा कृषि उत्पादन पकेट विकास कार्यक्रम,मसलाबाली पकेट क्षेत्र अन्तर्गत रु ६३ लाख, बजेट विनियोजन गरिएको छ ।

महिला बालबालिका तथा युवा तथा खेलकुद विकास कार्यक्रमका लागि रु २ लाख ,बहुक्षेत्रिय पोषण कार्यक्रम सञ्चालनका लागि एकमुष्ट रु ३२ लाख ,गरिवी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रमका लागि रु ३० लाख ,भोलङ्गे पुल निर्माणका लागि २७ लाख ,प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम अन्तर्गत रु १ करोड ११ लाख ,जनता आवास कार्यक्रममा रु १९ लाख, पंजिकरण शाखाका लागि रु १२ लाख,नविकरणीय उर्जा कार्यक्रमका लागि रु ८ लाख विनियोजन भई कार्यक्रम सहित प्राप्त भएकोछ । त्यसैगरी प्रदेश सरकारको सशर्त अनुदानामा आँपचौर लिफ्ट खानेपानीमा रु १० लाख, जस्पुर धनचौर सडक निर्माणमा रु १० लाख, गोलवाङ लिफ्ट खानेपानी आयोजनामा रु १० लाख, लामपोखरि लाकुरीडाडा घुरकिचौर पाङवाङ्ग सडक निर्माणमा रु १० लाख, कुमलटार रातापानी मुरकुटी सडक निर्माणका लागि रु ४० लाख, कृषि तथा पशुपन्छि, अधिकृत जनशक्ति करार सेवा र बालि कटानी तथा तथांक अद्यावधिकका लागि एकमुष्ट रु ५ लाख ४४ हजार बजेटको शुनिश्चित गरेकोछ ।

आर्थिक विकास :

३). आर्थिक विकास विना दीगो, सन्तुलित र संस्थागत विकास सम्भव छैन भन्ने कुरालाई आत्मसात गर्दै कृषि, पर्यटन, सहकारी, उद्योग लगायतका क्षेत्रमा प्राथमिकताका साथ बजेट विनियोजन गरेको छु ।

कृषि:

४). कृषि पेशालाई सम्मानित पेशाका रूपमा विकास गरि आय तथा रोजगारि सिर्जना मार्फत दिगो र सन्तुलित विकास, खाद्य तथा पोषण सुरक्षा र कृषि क्षेत्रको आधुनिकिकरणबाट आर्थिक समृद्धिका लागि कृषि क्षेत्रमा पर्याप्त लगानी गरिएकोछ । परम्परागत कृषि प्रणालि निर्वाहमुखि खेति पद्धतीलाई रुपान्तरण गरि दिगो कृषि विकासको माध्यमबाट जीवनस्तरमा सुधार ल्याउन स्थानिय आवश्यकता र सम्भाव्यता अनुरूप कृषि क्षेत्रको व्यवसायिकरण, विविधिकरण, र औजारीकरणमा जोड दिइनेछ ।

चालु आ व ०७७७८ मा कृषि तथा पशु सेवा तर्फका कार्यक्रमबाट कृषि ब्लक तथा पकेट क्षेत्र कार्यक्रममा अनुदान, कृषि सहकारी, कृषक समुह, व्यवसायिक कृषकहरुलाई वितरण गरिएको कृषि सामाग्री, कृषि उपकरण तथा कामका आधारमा प्रोत्साहनको रकमको उचित कार्यन्वयनका लागि अनुमगन प्रणालिलाई व्यवस्थित बनाइनेछ । विभिन्न फलफूलका विरुवा वितरण कार्यक्रम, मौरीजन्य उपकरण वितरण, आलुको विउ वितरण कार्यक्रम, व्यवसायिक तरकारी खेति सम्बन्धि पालिका स्तरिय तालिम लगाएत विभिन्न कृषिका कार्यक्रम संचालन गर्न आवश्यक रकम छुट्टाएकी छु । व्यवसायिक किसानहरुलाई परिचय पत्र वितरण कार्यक्रम, पशु पंक्षीका लागि खोप कार्यक्रम, व्यवसायिक पशुपालन सम्बन्धि वडा स्तरीय तालिम, कृत्रिम गर्भाधारण सामाग्री खरिद, पशुसेवाका लागि औषधि खरिद, पशु स्वास्थ्य शिविर, कृषि व्यवसायमा सफल कृषकलाई सम्मान कार्यक्रम, बाली विकास कार्यक्रम, कृषि प्रसार कार्यक्रम, सहभागितामा आधारित विउ विजन तथा घाँस अनुदान, जस्ता कार्यक्रमका लागि रकम विनियोजन गरेको छु ।

सामाजिक विकास :

५) शिक्षा, स्वास्थ्य, खानेपानी तथा सरसफाई, संस्कृति प्रवर्द्धन, खेलकूद तथा मनोरञ्जन र लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणजस्ता सामाजिक विकासका आयामहरुलाई उच्च प्राथमिकतामा राख्दै आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।

शिक्षा :

६) माण्डवी माध्यमिक विद्यालय नमुना विद्यालय छनौट भएकोछ, नमुना विद्यालय निर्माणका लागि नेपाल सरकारबाट प्राप्त रु १करोड ५९ लाख रकमको समुचित उपयोग मार्फत गाउँपालिकाकै नमुना विद्यालयको रूपमा विकास गरिनेछ । विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तर सुधार, शिक्षकहरुको क्षमता अभिवृद्धि, विद्यालयको भौतिक व्यवस्थापन, प्रविधिमैत्री विद्यालय स्थापना, विद्यालय प्र.अ. भत्ता,गाउँपालिकाबाट ३० जना शिक्षक अनुदान,विद्यालयलाई नगद अनुदान र नेपाल सरकारले आर्थिक वर्ष २०७८।०७९ का लागि पेश गरेको बजेट अनुसार विद्यालयमा कार्यरत विद्यालय कर्मचारी,विद्यालय स.का,कार्यालय सहयोगिहरुको न्युनतम पारिश्रमिकलाई गाउँपालिकाको आन्तरिक श्रोत समेतको उपलब्धताका आधारमा आवश्यक बजेटको व्यवस्था मिलाएकी छु ।

गाउँपालिकाको दुर्गम बस्ति मुकचौर र पछाडी परेको बस्ति थक्लेनीका वालबालिका माथिल्लो शिक्षा लिनबाट वञ्चित भएका छन् । दुवै विद्यालयमा कक्षा थप गरि जोखिम मोलेर शिक्षा लिएका वा शिक्षा लिनबाट छुटेका वालबालिकालाई शिक्षामा पहुँच स्थापित गर्न विद्यालयलाई शिक्षकको व्यवस्था गर्न रकम सुनिश्चित गरेकी छु । बागिश्वरी माविमा खेलकुद मैदान निर्माण तथा घेरबार कार्यका लागि रु ५ लाख बजेट विनियोजन गरेकिछु ।

स्वास्थ्य :

१२) नेपाल सरकारको विशेष अनुदानबाट यस आवमा प्राप्त रु ८३ लाखबाट मर्काबाड स्वास्थ्य चौकि निर्माण कार्यको सुरुवात गरिनेछ । स्वास्थ्य सेवालालाई सर्वसुलभ, भरपर्दो र गुणस्तरिय बनाउनका लागि संघिय सरकारबाट प्राप्त शर्सत अनुदान रकमलाई सोहि शिर्षकहरुमा खर्च गर्ने तथा वित्तिय समानिकरण अनुदान शिर्षकबाट प्राप्त रकमबाट समेत औषधि खरिद, बर्थिड सेन्टर उपकरण व्यवस्थापन, महिला स्वास्थ्य स्वयंम सेविकालाई प्रोत्साहन रकम, मोबाईल हेल्थ कार्यक्रम, आमा सुरक्षा कार्यक्रम, संस्थागत सुत्केरी टेवा कार्यक्रम,आरोग्य स्वास्थ्य केन्द्रको सुदृढिकरण,स्वास्थ्य संस्थामा सुत्केरी हुने गर्भवतीलाई निसुल्क एम्बुलेन्स सेवा समेतका लागि एकमुष्ट रु. २८ लाख विनियोजन गरेको छु ।

खानेपानी :

१३) आधारभुत खानेपानीको पहुँच नपुगेकामा नागरिकको घरमा एक घर एक धारा कार्यक्रम लागु गरिनेछ, स्वच्छ खानेपानीको सुनिश्चिताका लागि आवश्यक पर्ने श्रोत व्यवस्थापन, अधुरा आयोजना यसैवर्ष सम्पन्न गर्नका लागि तिराममा ठुलो खोला पाडकोटमा लिफ्ट खानेपानी आयोजनाका लागि रु ८ लाख, गोलबाङ्ग खानेपानी आयोजनाका लागि रु ५ लाख,शिखे खानेपानी आयोजनाका लागि रु ५ लाख,कालिखोला एक घर एक धारा खानेपानी आयोजनाका लागि रु ५ लाख बजेट विनियोजन गरि यसै वर्ष कार्यसम्पन्न गरिने व्यवस्था मिलाएकी छु ।

महिला, बालबालिका तथा अपाङ्ग :

१४). क) सामाजिक न्याय र समावेशिकरणलाई उच्च प्राथमिकता दिदै विपन्न र पिछडिएका सबै महिलालाई समाजको मुलधारमा ल्याउन, निर्णय प्रक्रियामा महत्वपूर्ण भुमिका खेल्नका लागि सिप तथा उद्यमशिलता विकास कार्यक्रम, बालविवाह न्युनीकरण, बाल सञ्जाल र बाल क्लब गठन, विद्यालय जाने अपाङ्ग, असहाय विद्यार्थीहरूलाई सहायता ,जेष्ठ नागरिक मञ्च गठन तथा सम्मान कार्यक्रम, विद्यालयमा जेष्ठ नागरिकको अनुभव र ज्ञान हस्तान्तरण,जेष्ठ नागरिक निशुल्क आँखा जाच र उपचार कार्यक्रम, दीर्घरोगी सहायता कोष, महिला आश्रय सेवा केन्द्र व्यवस्थापन,न्यायिक समितिको सुदृढिकरण,मेलमिलाप कर्तालाई मेलमिलाप गराए बापत प्रोत्साहन भत्ता, लागि एकमुष्ट रु. ३० लाख विनियोजन गरेको छु ।

ख) माण्डवी गाउँपालिका जनयुद्धमा धेरै व्यक्तिहरु शहिदहरु भएको पालिका हो । शहिदहरुको सम्मान र स्मरण गर्नु स्थानिय सरकारको कर्तव्य हो । यस वर्ष सहिदहरुको स्मरणमा पालिकाले पुकरुकमा सहिद स्मृति पार्क निर्माण सम्पन्न गरेको छ र त्यसको व्यवस्थापनका लागि बजेटको सुनिश्चितता गरेकोछु । जिल्ला शान्ति समितिबाट प्रमाणित जनयुद्ध तथा लोकतन्त्र प्राप्तिका लागि शहिद भएका परिवारलाई मासिक रु १००० भत्ता दिइनेछ तथा घाइतेलाई जीविकोपार्जनका लागि शिप विकास तालिम सञ्चालन गर्न आवश्यक रकम छुट्टाएकी छु ।

ग) टोल विकास संस्थाहरुलाई परिचालन गरि घरेलु हिंसा,बालविवाह,बहुविवाह र छुवाछुत अन्त्यका लागि बहस,पैरवी तथा चेतनामुलक अभियान संचालन गर्न,वातावरण संरक्षण,बृक्षारोपण कार्यक्रम लगाएत पुर्वधार विकासका कार्यहरु संचालनका लागि रु १० लाख विनियोजन गरेकि छु ।

घ) गाउँपालिकामा करिव ४० प्रतिशत मगर जातीको बसोबास रहेकोछ, मगर भाषाको संरक्षण तथा नयाँ पुस्तामा भाषाको हस्तान्तरण गर्नका लागि मगर बाहुल्य भएको बस्तिका ५ वटै वडाहरुमा मगर भाषा सिकाइ सम्बन्धि तालिम सञ्चालन गर्न रु ५ लाख बजेटको व्यवस्था मिलाएकी छु । गाउँपालिकामा पछाडि परेका दलितहरुलाई उनीहरुको परम्परागत पेशाहरु, पञ्चेवाजाको संरक्षण र जीवन निर्वाहका लागि सञ्चालन गरेको आरनलाई आधुनिकरण गर्न दलित लक्षित कार्यक्रम संचालन गर्न रु ५लाख बजेट छुट्ट्याएकी छु । गाउँपालिकामा परम्परागत गीत संगितको संरक्षण गर्न मारुनी नाचहरुको संरक्षण र प्रबर्द्धन गर्न ५ वटै वडाहरुमा मारुनी नाचको संरक्षण गर्नका लागि रु ५ लाख बजेट विनियोजन गरेकी छु ।

पूर्वाधार विकास :

१५) भौतिक पूर्वाधार विकास विना अन्य क्षेत्रको विकासले गति लिन नसक्ने कुरालाई मध्य नजरमा राखी पूर्वाधार विकासका उपक्षेत्रहरु जस्तै सडक, सिचाई, भवन तथा शहरी विकासका लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।

सडक :

१६). नयाँगाउँ वडा कार्यालयदेखि उदयपुरकोट जोड्ने मोटरबाटोलाई प्रदेश सरकार समेतको समपुरक अनुदान सहित रु ५० लाख, तल्लो सिमलचौर हुँदै उपल्लो सिमलचौर जोड्ने मोटरबाटो स्तरउन्नती तथा निर्माणका लागि रु ७ लाख,देविस्थान देखि उदयपुरकोट जोड्ने सडकको स्तरउन्नतीका लागि रु ५ लाख , तिघ्रा ठाटी देखि सिखे जोड्ने मोटरबाटो निर्माणका लागि रु ५ लाख,बसुन्धरा तिल्केनी हुँदै मुकचौर आँपचौर जोड्ने सडक निर्माण आयोजनाका लागि रु ५ लाख बजेटको सुनिश्चितता गरेकी छु । अन्य सडक निर्माण तथा मर्मतका लागि गाउँपालिकाको जेसिभि मार्फत सम्पन्न गर्ने गरि रु १५ लाख बजेट विनियोजन गरेकि छु ।

सिँचाई :

१७) गाउँपालिकाको सबै सिचाई योग्य जमिनमा सिचाई सुविधा पुऱ्याउने गरी निर्माणाधीन आयोजनाहरु र नयाँ आयोजनाहरु सञ्चालनका लागि सम्भाव्यताको आधारमा सिचाई, लिफ्ट सिँचाइ आयोजनाहरुका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेकीछु । बगुवा सिचाइ कुलो निर्माण,अठ्ठाइस सिचाइ कुलो निर्माण,अरदुस सिचाँइ कुलो निर्माण, साउनेटारी सिचाइ कुलो निर्माण, खुक्लीखोला सिचाइ कुलो निर्माण वडा नं २, टार सिचाइ कुलो निर्माण नयाँगाउ ,सातबिसे ढाँव खेत तटबन्ध आयोजना, भिउसेन सिचाइ कुलो बायखोला ,रातापानी सिचाइ कुलो निर्माण स्कूलटोल ,क्रमाचौर सिचाँइ कुलो निर्माण आयोजना माण्डवी २ समेतका लागि एकमुष्ट रु १३ लाख ५० हजारको बजेटको व्यवस्था मिलाएकी छु । खानेपानी तथा सिचाइका लागि माण्डवी बासिले पटक पटक माग गर्ने पाइप खरिदका लागि रु ५ लाख,नदि कटान नियन्त्रण तथा पहरो नियन्त्रणका लागि आवश्यक तारजाली खरिदका लागि रु ५ लाख, भिमुक नदीले कटान गर्ने कलुवाबगर र पारथुंगाफाटमा नदी नियन्त्रणका लागि रु ५० लाख प्रदेश सरकारको समपुरक अनुदान समेत गरि बजेटको व्यवस्था गरेकीछु ।

भवन तथा शहरी विकास :

१८).उदयपुरकोट दरबार गुरुयोजनाको कार्यलाई आगामी वर्ष सम्पन्न गरि गाउँपालिकाको महत्वपूर्ण पर्यटकिय गन्तव्यको रुपमा विकास गरिनेछ, जसका लागि रु १ करोड ४० लाख बजेटको सुनिश्चितता

गरिएकोछ । २०७९ फागुन मसान्तमा कार्य सम्पन्न गर्ने गरि रु २ करोड ७९ लाखमा सम्झौता भएको ठुलिलेकमा पर्यटन प्रवर्द्धन गर्ने गाउँपालिकाको महत्वपूर्ण आयोजनाका लागि यस आर्थिक वर्षका लागि रु ६० लाख विनियोजन गरेकी छु । त्रिवेणिधाममा निर्माण सम्पन्न गर्न बाकि कार्यका लागि रु २ लाख बजेटको व्यवस्था मिलाएकी छु ।

उर्जा विकास :

ग्रामिण विद्युतिकरणका लागि आवश्यक मिटरबक्स तार तथा एम.सि वि खरिदका लागि रु ५ लाख र शसर्त शिर्षकबाट नविकरणीय उर्जा कार्यक्रमबाट प्राप्त रु ८ लाख रकमलाई सोहि शिर्षकहरुमा खर्च गर्ने गरि व्यवस्था मिलाएकीछु ।

सम्पूर्ण माण्डवी गाउँबासिले मासिक रुपमा तिर्नु पर्ने विद्युत महशुलको न्युनतम २० युनिटसम्मको महशुल रकम गाउँपालिकाले छुट दिने गाउँपालिकाको नीतिगत निर्णय अनुसारको रकम करिव रु १५ लाख बजेटको सुनिश्चितता गरेकीछु ।

वतावरण तथा विपत व्यवस्थापन:

१९) वन तथा भू-संरक्षण, जलाधार संरक्षण, वातावरण संरक्षण,सामुदायिक वनमा पर्यापर्यटन प्रवर्द्धनमा ध्यान दिइनेछ । जनसंख्याको बढदो चाप र अव्यवस्थित सहरीकरणबाट उत्पन्न भएको फोहोरमैला व्यवस्थापनका लागि रु ५ लाख बजेटको व्यवस्था मिलाएकीछु । माण्डवी गाउँपालिकामा आउन सक्ने प्रकोप तथा विपतहरुलाई समेत ध्यानमा राखी राहत उद्धार र पुनर्स्थापना कोषका लागि एकमुष्ट रकम रु.१२ लाख विनियोजन गरेकीछु ।

सुशासन, संस्थागत विकास तथा सेवा प्रवाह:

२०) सार्वजनिक सेवा प्रवाहमा सेवाग्राहीहरुलाई कुनै प्रकारको विभेद नगरी उच्च प्राथमिकता दिई सेवा प्रवाह गरिनेछ । कार्यालयले आफै र आफ्नो मातहतका कार्यालयहरुमार्फत प्रवाह गर्ने सेवाको प्रभावकारिता, गुणस्तरियता, गुनासो व्यवस्थापन, सार्वजनिक सुनुवाई, सामाजिक परिक्षण, नागरिक वडापत्र, सुचनाको हकको प्रत्याभूति, आर्थिक पारदर्शिता, जवाफदेहिता, भ्रष्टाचार निवारण लगायतका कार्यहरुमार्फत सुशासन अभिवृद्धि गर्ने खालका कार्यहरुलाई प्राथमिकताका साथ कार्यान्वयन गर्दै लगिनेछ । सेवा प्रवाहलाई प्रविधि मैत्री बनाउदै गुणस्तरीय र भ्रष्टाचार विरुद्ध सुन्य सहनशीलताको नीति अवलम्बन गरिनेछ । कर्मचारी तथा पदाधिकारीको क्षमता विकासको लागि आवश्यक तालिम तथा प्रविधिको व्यवस्थापनको लागि रकम विनियोजन गरेको छु ।

२१) सुचना तथा संचार प्रविधि व्यवस्थापन, सोलार लाईट, पत्रपत्रिका छपाई र सूचना प्रकाशन र प्रशारण, अभिलेख व्यवस्थापन, पञ्जिकरण व्यवस्थापन, मानव संसाधन विकासका लागि आवश्यक पर्ने रकमका विनियोजन गरेकीछु

पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरुको सेवा सुविधा सम्बन्धमा :

२२) स्वीकृत दरबन्दी बाहेक यस गाउँपालिका र अन्तर्गत करार सेवा र सेवा करारमा कार्यरत कर्मचारीहरुलाई निरन्तरता दिइएको छ । माहमारी रोगको समयमा होस वा विपद्को समयमा र गाउँपालिकाको समग्र सुरक्षा व्यवस्थालाई मध्यनजर गर्दै गाउँ प्रहरीलाई निरन्तरता दिइनेछ । गाउँपालिकालाई सूचना प्रविधि मैत्रि बनाउन सक्षम जनशक्तिको निरन्तरताका लागि सुचना प्रविधि अधिकृतलाई गाउँपालिकाले समपुरक रकमको सुनिश्चित गरि करार निरन्तरता दिइनेछ । एम आइ एस अपरेटर र फिल्ड सहायकका लागि ४ महिना बराबरको रकम गाउँपालिकाबाट बेहोर्ने गरि रकमको सुनिश्चितता गरेकिछु ।

२२) कोभिड-१९ रोगमा प्रत्यक्ष संलग्न हुने स्वास्थ्यकर्मीहरुको मनोबल उच्च बनाउनका लागि गाउँपालिकाले करारमा नियुक्त गरेका स्वास्थ्यकर्मीहरुको तलब स्केल रु २० हजार पाँच सय कायम गरिएको छ । सम्पूर्ण स्वस्थ संस्थामा काम गर्ने सहयोगीहरुका पारिश्रमिकलाई एकैनासको बनाइएको छ । गाउँपालिका अर्न्तगतका वडा कार्यालयहरुमा कार्यरत सहयोगीहरुलाई मासिक रु १५ हजार तथा गाउँपालिकामा काम गर्ने अन्य सम्पूर्ण करार कर्मचारिले श्रावण महिना देखि अहिले खाइपाइ आएको स्केलमा रु १ हजार थप गर्ने व्यवस्था मिलाएको छ ।

२३) माण्डवी गाउँपालिकाका गाउँ कार्यपालिका, गाउँ सभा तथा वडा समितिका पदाधिकारीहरुका लागि सेवा र सुविधा प्रदेश कानून बमोजिम प्राप्त हुने गरि आन्तरिक श्रोतको उपलब्धता समेतलाई ध्यान दिदै आवश्यक बजेटको व्यवस्था मिलाईनेछ ।

अब म आगामी आ.व. मा विनियोजन गरिएका अन्य क्षेत्रहरुको विवरण प्रस्तुत गर्न चाहन्छु :

२४) विभिन्न NGO, INGO हरुको सहकार्य विना सबै काम एकलैले सम्भव छैन । यस जिल्लामा कार्यरत NGO, INGO लगायत अन्य संघ संस्थाहरुका कार्यक्रमहरु अब यस गाउँपालिकाको निर्णय र समन्वय अनुसार सञ्चालन हुनेछन् । विभिन्न NGO, INGO हरुको सहकार्यमा गरिने कार्यक्रमहरुको लागि पनि केही रकम समपुरक कोषमा विनियोजन गरेको छु ।

२५). सार्वजनिक निर्माणका कार्य गर्दा वातावरणिय प्रभावलाई मध्यनजर गर्दै जथाभावी Heavy Equipment लगाउने कार्यक्रमलाई ब्यवस्थित गरिनेछ,वातावरणिय प्रभाव मुल्यांकन गरि पुर्वाधार विकासका आयोजनाहरु सम्पादन गरिनेछ ।

२६) क) स्वस्थ र सिर्जनशिल तथा अनुशासित जीवनका लागि खेलकूदको विकास अनिवार्य भएकाले यस गाउँपालिका अन्तर्गत मार्सिवाडमा १५२ रोपनी क्षेत्रफलमा आधुनिक खेलकुद मैदान निर्माण निरन्तरताका लागि संघिय सरकारबाट समपुरक अनुदानबाट रु ४२ लाख प्रदेश सरकारको समपुरक अनुदानबाट प्राप्त २५ लाख र गाउँपालिकाबाट समपुरक गर्नका लागि ३७ लाख गरि जम्मा रु १ करोड ४ लाख विनियोजन गरि बृस्तृत परियोजना प्रतिवेदनमा भएको महत्वपुर्ण कार्य सम्पन्न गर्ने लक्ष्य लिएकी छु । गाउँपालिकालाई युवाहरु सँग जोड्ने राम्रो माध्यम बनेको अध्यक्ष कप खेलकूद आयोजनाको निरन्तरताका लागि रु. ८ लाख विनियोजन गरेको छु । प्रत्येक माध्यमिक विद्यालयहरुमा तेक्वान्दो खेल सञ्चालन र गाउँपालिका स्तरिय हफ्किडो प्रतियोगिता संचालनका लागि रु ९ लाख बजेटको व्यवस्था गरेकी छु ।

ख) जनता सँग अध्यक्ष कार्यक्रमलाई आगामि आबमा पनि निरन्तरता दिइनेछ,जनताका अति आवश्यक योजनाहरु,उत्पिडित ,अल्पसंख्यक तथा बञ्चितमा परेका वर्गहरुको न्युनतम आधारभुत आवश्यकताहरुलाई तत्कालै सम्बोधन गर्न गाउँपालिका अध्यक्षले न्युनतम रु १० हजार देखि अधिकतम २५ हजार सम्मका आयोजना वा कार्यक्रमलाई रकम उपलब्ध गराइ नियमानुसार खर्च गर्ने प्रणालीको बिकास गरिनेछ । यस कार्यक्रम मार्फत जनता सँगै रहेर जनताका तत्कालै परेका समस्याहरुका समाधान गर्ने गरि कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

ग) प्रधानमन्त्री स्वरोजगार कार्यक्रममा समेत लागत साभेदारी गरि निर्माण सम्बन्धि कार्यमा न्युन भएको निर्माण सामाग्रिको व्यवस्थापन गर्न रु १० लाख साभेदारीका लागि बजेट छुट्याइएकोछ ।

घ) माण्डवी गाउँपालिकामा रहेका कृषक वेरोजगार युवालाई व्यवसाय उन्मुख बनाउनका लागि बैक सँगको साभेदारीमा सहुलियत व्याज दरमा ऋण उपलब्ध गराउनका लागि रु १५ लाख बजेटको व्यवस्था मिलाएकीछु ।

२७). गाउँपालिकाको कार्यालयलाई जोड्ने रिडरोडकालाई यस वर्ष सम्पन्न गर्नका लागि प्रदेश सरकार समपुरक अनुदान समेत रु ५० लाख विनियोजन गरेकी छु । वडा कार्यालय जोड्ने मोटर बाटोलाई स्तरोन्नति तथा विस्तार गर्दै लगिनेछ ।आगामी वर्ष गाउँपालिकाको प्रशासकिय भवन निर्माणको कार्य सम्पन्न गरी दशै अगावै सोहि भवनबाट सेवा प्रवाह गर्न रु १ करोड ५० लाख गाउँपालिकाबाट विनियोजन गरि अपुग रकमका लागि संघिय सरकारबाट माग गरिनेछ ।

- २८) निर्माणाधीन पूर्वाधारहरूको समयमै सम्पन्न गर्ने गरी व्यवस्था मिलाउन पहल गरिनेछ । अत्यावश्यक सडकहरूको स्तर उन्नति र निर्माण कार्यलाई थप स्रोत सहित निरन्तरता दिने व्यवस्था मिलाएको छ ।
- २९) निर्माण व्यवसायीलाई ठेक्का लिएका सम्पूर्ण आयोजनाहरूलाई समयमै सम्पन्न गर्नेका लागि स्रोतको अभाव हुन नदिन संघिय सरकार तथा प्रदेश सरकारसँग आवश्यक समन्वय गरिनेछ । जे.सि.भि लगाएतका ठुला मेशिनलाई क्रमश विस्थापित गर्दै हाम्रो विकास हाम्रै युवा मार्फत गर्ने नीतिलाई कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- ३०) सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई जनताको अधिकारको रूपमा स्थापित गरिनेछ । भ्रष्टाचारजन्य क्रियाकलापमा शुन्य सहनशीलताको नीति अवलम्बन गरिनेछ । सुशासन कायम गर्न राम्रो र असल कार्य गर्ने कर्मचारीहरूलाई प्रोत्साहन स्वरुप सम्मान कार्यक्रमको व्यवस्था मिलाएको छ । गाउँपालिकाको समग्र विकासमा योगदान पुर्याउने उत्कृष्ट उपभोक्ता समितिका पदाधिकारी, गाउँपालिकाका विभिन्न आयेजनामा जग्गा उपलब्ध गराउने जग्गादाताहरूलाई सम्मान गरिनेछ ।
- ३१) कतिपय कार्यक्रम तथा आयोजनाहरूमा देखिने दोहोरोपन घटाउन गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुने जुनसुकै कार्यक्रमहरू गाउँपालिकाको मातहतबाट नै सञ्चालन हुने व्यवस्था मिलाएको छ । यो बजेट कार्यक्रमले नसमेटेका तथा समेट्न नसकिएका अन्य कार्यक्रमहरूलाई आगामी दिनहरूमा गाउँ कार्यपालिकाले निर्णय गरे बमोजिम जनसंख्या, भूगोल लगायत अन्य वर्ण, लिङ्ग, क्षेत्र, समुदायहरू समेतलाई मध्यनजर गर्दै समतामूलक ढङ्गले विनियोजन गर्दै लगिनेछ । र सो अनुसार नै विनियोजनको व्यवस्था मिलाउने छ ।
- ३२) माण्डवी गाउँपालिकाको दशौँ गाउँसभाबाट स्वीकृत हुने आ.व. २०७८/०७९ को बजेट तथा कार्यक्रम माण्डवी गाउँकार्यपालिकाको सचिवालयमा कार्यान्वयनका लागि अख्तियारी दिइएको छ ।
- ३३) माण्डवी गाउँपालिकाको दशौँ गाउँसभाबाट स्वीकृत हुने आ.व. २०७८/०७९ को बजेट अनुसार कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा कार्यान्वयन गर्न असम्भव भएको तथा बजेट घटवढ भई कार्यक्रम संसोधन गर्नु पर्ने कार्यक्रम संसोधन गर्ने अधिकार गाउँकार्यपालिकालाई प्रत्यायोजन गरिएको छ ।
- ३४) हाल यो बजेटको सिलिडमा नपरेका अन्य योजना तथा कार्यक्रमहरूलाई गाउँपालिकाले आफ्नो आन्तरिक स्रोत र विभिन्न विषयगत कार्यालयहरूबाट पछि प्राप्त हुने स्रोत अनुसार प्राथमिकताको

आधारमा बजेट विनियोजन गर्दै लगिनेछ, भने ठूला प्रकृतिका आयोजना कार्यक्रमहरूलाई प्रदेश सरकार तथा केन्द्र सरकार समक्ष अनुरोध गरिने व्यवस्था मिलाईनेछ ।

३५). जनतामा कर तिर्ने बानीको विकास गराइ आन्तरिक राजस्व बढाउने लक्ष्य रहेको छ । यसको लागि जनतामा चेतना अभिवृद्धि गर्दै सूचना तथा सहूलियतको माध्यमबाट स्वयं करदातालाई नै जागरुक गराउने प्रणालीलाई प्रवृद्धन गर्ने नीति अख्तियार गरिने छ । साथै निर्धारण गरिएका कर शुल्क तथा दस्तुरहरू संकलनको लागि वडास्तरबाटै सक्रिय रूपमा लागिने छ । करदाता तथा आम नागरिकका लागि सूचनामूलक एवं सचेतना अभिवृद्धि सम्बन्धी करदाता शिक्षा कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ, राजस्व चुहावटलाई नियन्त्रण गरिनेछ ।

अन्त्यमा,

३६). यस बजेटको कार्यान्वयनबाट कोभिड-१९ रोगको नियन्त्रण, रोकथाम र उपचारका लागि तत्काल आवश्यक पर्ने श्रोतको सुनिश्चितता गरिने, समग्र अर्थव्यवस्थामा पेरको नकारात्मक असर कम हुँदै जाने, वैदेशिक रोजगारीबाट फर्केका युवाहरूलाई रोजगारीका अवसरहरू प्राप्त हुने, विगत तथा चालु आर्थिक वर्षमा शुरु गरिएका क्रमागत अधुरा आयोजनाहरू सम्पन्न हुने, गाउँपालिकालाई पर्यटकिय क्षेत्रको रूपमा विकाशग गरिने विश्वास लिएकी छु ।

३७) योजना बाट बजेट तयार गरेर मात्रै हुँदैन, त्यसको प्रभावकारी कार्यान्वयन हुन नसकेमा अपेक्षित उपलब्धी हाँसिल गर्न सकिँदैन । तसर्थ यसको कार्यान्वयनमा यहाँहरू सबैको सहभागिता, सल्लाह, सुझाव र मार्गदर्शनको अपेक्षा गर्दछु । यो बजेट तयार गर्ने क्रममा माण्डवी गाउँपालिकाको विकास र समृद्धिमा निरन्तर सद्भाव र सहयोग पुर्याउनु हुने आम नागरिकहरू, कर दाताहरू, राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरू, निजी क्षेत्र, विकास साभेदारहरू, सरकारी तथा गैरसरकारी तथा सामुदायिक संस्थाहरू, नागरिक समाज, सञ्चार जगत लगायत सम्पूर्ण महानुभावहरूमा हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछु र यो बजेटको सफल कार्यान्वयनको लागि सहयोगको अपेक्षा गर्दछु ।

मुगा पुन

उपाध्यक्ष

माण्डवी गाउँपालिका, जस्पुर प्युठान

anusuchi 1

माण्डवी गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, प्युठान
कार्यालयको कोड : ८०५५५५०६३००

Details of income and expenditure

रु. हजारमा

शीर्षक	आ.व. २०७६/७७ को यथार्थ	आ.व. २०७७/७८ को संशोधित अनुमान	आ.व. २०७८/७९ को अनुमान
रु. हजारमा			
आय	२९,४९,२१	३९,१७,३६	३७,०१,१४
राजस्व	६,००,३९	७,६८,७३	८,०५,४५
आन्तरिक श्रोत	१,२१,६४	१,१४,१०	७७,००
११३१३ एकीकृत सम्पत्ती कर	४,२९	४,५०	८,००
११३१४ भुमिकर/मालपोत	२,६५	७,००	१६,००
११३२१ घरवहाल कर	३,४८	१,००	१,००
११६३२ अखेटोपहारमा लाग्ने कर		५०	१०
११६९१ अन्य कर		५०	२५
१४१५१ सरकारी सम्पत्तीको बहालबाट प्राप्त आय		२,००	०
१४१५९ अन्य स्रोतबाट प्राप्त रोयल्टी		१०,००	१८,००
१४२२९ अन्य प्रशासनिक सेवा शुल्क	३,३७	०	४,००
१४२४३ सिफारिश दस्तुर		१३,००	०
१४२६२ विद्युत सम्बन्धी दस्तुर	४७,७२	५०,००	०
१४२६५ अन्य क्षेत्रको आय		२५,००	२८,००
१४३१२ प्रशासनिक दण्ड, जरिवाना र जफत	६६	१०	१,५०
१४६११ व्यवसाय कर		५०	१५
राजस्व बाँडफाँडबाट प्राप्त रकम	४,७८,७५	६,५४,६३	७,२८,४५
११४११ बाँडफाँड भई प्राप्त हुने मूल्य अभिवृद्धि कर	४,४१,९९	६,१७,५३	३,१०,९४

११४२१ बाँडफाँड भई प्राप्त हुने अन्तःशुल्क		०	३,१०,९४
११४५६ बाँडफाँटबाट प्राप्त हुने सवारी साधन कर	३६,७५	३७,१०	५६,५६
१४१५६ बाँडफाँड भई प्राप्त विद्युत सम्बन्धी रोयल्टी		०	५०,००
अन्य आय	५९,४५		
१४५२९ अन्य राजस्व	५९,४५		
अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण	२३,४८,८२	३१,४८,६२	२८,९५,६९
संघीय सरकार	१८,९३,५८	२६,६९,६४	२५,६४,००
१३३११ समानिकरण अनुदान	६,९९,००	७,४६,००	७,८६,००
१३३१२ शसर्त अनुदान चालु	११,९४,५८	१६,९७,४३	१४,३६,००
१३३१३ शसर्त अनुदान पुँजीगत		८,२१	२,१७,००
१३३१४ विशेष अनुदान चालु		१,००,००	०
१३३१५ विशेष अनुदान पुँजीगत		०	८३,००
१३३१६ समपुरक अनुदान चालु		१,१८,००	०
१३३१७ समपुरक अनुदान पुँजीगत		०	४२,००
प्रदेश सरकार	४,५५,२४	४,७८,९८	३,३१,६९
१३३११ समानिकरण अनुदान	४१,२५	५०,४८	३६,२५
१३३१२ शसर्त अनुदान चालु	१,८२,००	२,७८,५०	५,४४
१३३१३ शसर्त अनुदान पुँजीगत		०	८०,००
१३३१४ विशेष अनुदान चालु	८२,००	०	३९,००
१३३१५ विशेष अनुदान पुँजीगत		०	२१,००
१३३१६ समपुरक अनुदान चालु	१,४९,९९	१,५०,००	०
१३३१७ समपुरक अनुदान पुँजीगत		०	१,५०,००
बैदेशिक			
जनसहभागिता			
वित्तीय व्यवस्था (प्राप्ति)			
 			
व्यय	२६,६८,६४	४०,७९,३६	३८,४६,१४
चालु	१५,८०,३०	२६,५६,८६	२४,५४,६२
२११११ पारिश्रमिक कर्मचारी	८,२६,७२	१०,२८,५०	११,०४,०९

२१११२ पारिश्रमिक पदाधिकारी	४३,४०	०	३,६७
२११२१ पोशाक	६,८०	५,६०	५,८०
२११३१ स्थानीय भत्ता	१४,४९	६,३७	८,४६
२११३२ महंगी भत्ता	९,६४	४,५०	७,२०
२११३३ फिल्ड भत्ता	०	९६	०
२११३४ कर्मचारीको बैठक भत्ता	७,००	४,२०	६,१०
२११३५ कर्मचारी प्रोत्साहन तथा पुरस्कार	३,८४	१९,८९	९,१०
२११३९ अन्य भत्ता	७५	४०,१५	२५,४४
२११४२ पदाधिकारीअन्य सुविधा	९४	६७,२०	६९,००
२२१११ पानी तथा बिजुली	२,९७	४,८०	९,३४
२२११२ संचार महसुल	९,२१	१२,३३	७,२५
२२२११ इन्धन (पदाधिकारी)	२,१९	३,०८	३,०८
२२२१२ इन्धन (कार्यालय प्रयोजन)	२२,३७	२८,७०	३२,३५
२२२१३ सवारी साधन मर्मत खर्च	१६,१०	१६,९२	१६,८०
२२२१४ बिमा तथा नवीकरण खर्च	९३	२,७५	२,७५
२२२२१ मेशिनरी तथा औजार मर्मत सम्भार तथा सञ्चालन खर्च	०	३,६०	४,८०
२२३११ मसलन्द तथा कार्यालय सामग्री	४५,१७	२८,६०	२५,००
२२३१४ इन्धन - अन्य प्रयोजन	५	६०	६०
२२३१५ पत्रपत्रिका, छुपाई तथा सूचना प्रकाशन खर्च	११,७३	७,५८	७,२०
२२३१९ अन्य कार्यालय संचालन खर्च	९	०	२७,८६
२२४११ सेवा र परामर्श खर्च	१,१७	७,२६	६,००
२२४१२ सूचना प्रणाली तथा सफ्टवेयर संचालन खर्च	३,४४	४,८०	३,६०
२२४१३ करार सेवा शुल्क	९६,५०	१,२०,००	१,३०,००
२२५११ कर्मचारी तालिम खर्च	१,१७	४,८०	३,६०
२२५१२ सीप विकास तथा जनचेतना तालिम तथा गोष्ठी सम्बन्धी खर्च	३०,०९	१०,४४	१३,५०
२२५२२ कार्यक्रम खर्च	२,०४,६६	९,७३,०१	७,००,८६
२२५२९ विविध कार्यक्रम खर्च	०	२,००	०
२२६११ अनुगमन, मूल्यांकन खर्च	२१,६८	२७,६५	२२,८०

२२६१२ भ्रमण खर्च	९,१६	१३,२०	१४,७१
२२६१९ अन्य भ्रमण खर्च	०	०	९,६०
२२७११ विविध खर्च	७१,७०	२३,०६	२४,९२
२२७२१ सभा सञ्चालन खर्च	१,४८	१,८०	१,५०
२५३११ शैक्षिक संस्थाहरूलाई सहायता	५८,७९	१६,९१	०
२५३१३ उपभोक्ता समिति तथा गैर सरकारी संस्था सहायता	०	१०,००	०
२५३१५ अन्य संस्था सहायता	७,९१	५,६०	४,२०
२६४१३ अन्य संस्थालाई सःशर्त चालु अनुदान	०	०	१२,००
२७११२ अन्य सामाजिक सुरक्षा	०	६१,४५	०
२७२१२ उद्धार, राहत तथा पुनर्स्थापना खर्च	१५,००	४३,५५	५८,८६
२७२१३ औषधीखरिद खर्च	१९,६९	१९,००	२०,३०
२७२१९ अन्य सामाजिक सहायता	०	५,०७	२४,२०
२८१४१ जग्गाको भाडा	०	०	०
२८१४२ घरभाडा	६,५४	८,४०	७,२०
२८१४३ सवारी साधन तथा मेशिनर औजार भाडा	४,००	४,८०	४,८०
२८१४९ अन्य भाडा	२,८०	३,१२	६,५०
२८९११ भैपरी आउने चालु खर्च	०	४,६०	९,५६
पूँजीगत	१०,८८,३४	१४,२२,४९	१३,७६,५२
३११११ आवासीय भवन निर्माण/खरिद	०	०	१९,००
३१११२ गैर आवासीय भवन निर्माण/खरिद	८,००	१,१८,५०	०
३१११३ निर्मित भवनको संरचनात्मक सुधार खर्च	७,२४	२०,०४	०
३११२१ सवारी साधन	१९,८६	१५,००	३,००
३११२२ मेशिनरी तथा औजार	३०,१२	६१,३२	७,५७
३११२३ फर्निचर तथा फिक्चर्स	१८,६२	११,००	२९,५०
३११३१ पशुधन तथा बागवानी विकास खर्च	०	४०,००	१,००
३११३५ पूँजीगत परामर्श खर्च	१७,१४	२४,६०	०
३११४१ सुरक्षा प्रणाली तथा उपकरण प्राप्ति खर्च	०	०	२,००
३११५१ सडक तथा पूल निर्माण	१,२७,६२	२,९८,१८	२,९९,६५
३११५५ सिंचाई संरचना निर्माण	६५,०९	६३,३५	१५,०५

३११५६ खानेपानी संरचना निर्माण	१,४९,७३	१,२४,३०	६६,००
३११५७ वन तथा वातावरण संरक्षण	४,३६	१,५०	०
३११५८ सरसफाई संरचना निर्माण	०	३,२५	८०
३११५९ अन्य सार्वजनिक निर्माण	६,२८,९५	६,२३,८५	९,००,९५
३११६१ निर्मित भवनको संरचनात्मक सुधार खर्च	११,५६	१७,६०	२,००
३११७१ पूँजीगत सुधार खर्च सार्वजनिक निर्माण	०	०	२१,००
३११७२ पूँजीगत अनुसन्धान तथा परामर्श	०	०	९,००
वित्तीय	०	०	१५,००
३२१४३ अन्यसंस्थामा ऋण लगानी	०	०	१५,००
बजेट बचत (+)/न्यून	२,८०,५७	(१,६२,००)	(१,४५,००)
गत वर्षको नगद मौज्दात	१,६५,५०	१,६२,००	१,४५,००

माण्डवी गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, प्युठान
कार्यालयको कोड : ८०५५५५०६३००

anusuchi 2

Projection of revenue and grants to achieve

रु. हजारमा

रु. हजारमा			
शीर्षक	आ.व. २०७६/७७ को यथार्थ	आ.व. २०७७/७८ को संशोधित अनुमान	आ.व. २०७८/७९ को अनुमान
आय	३१,१४,७२	४०,७९,३६	३८,४६,१४
राजस्व	७,६५,९०	९,३०,७३	९,५०,४५
आन्तरिक स्रोत	२,८७,१५	२,७६,१०	२,२२,००
११३१३ एकीकृत सम्पती कर	४,२९	४,५०	८,००
११३१४ भुमिकर/मालपोत	२,६५	७,००	१६,००
११३२१ घरवहाल कर	३,४८	१,००	१,००
११६३२ अखेटोपहारमा लाग्ने कर		५०	१०
११६९१ अन्य कर		५०	२५
१४१५१ सरकारी सम्पतीको वहालबाट प्राप्त आय		२,००	०
१४१५९ अन्य स्रोतबाट प्राप्त रोयल्टी		१०,००	१८,००
१४२२९ अन्य प्रशासनिक सेवा शुल्क	३,३७	०	४,००
१४२४३ सिफारिश दस्तुर		१३,००	०
१४२६२ विद्युत सम्बन्धी दस्तुर	४७,७२	५०,००	०
१४२६५ अन्य क्षेत्रको आय		२५,००	२८,००
१४३१२ प्रशासनिक दण्ड, जरिवाना र जफत	६६	१०	१,५०
१४६११ व्यवसाय कर		५०	१५
३२१२२ बैंक मौज्दात	१,६५,५०	१,६२,००	१,४५,००

राजस्व बाँडफाँडबाट प्राप्त रकम	४,७८,७५	६,५४,६३	७,२८,४५
११४११ बाँडफाँड भई प्राप्त हुने मूल्य अभिवृद्धि कर	४,४१,९९	६,१७,५३	३,१०,९४
११४२१ बाँडफाँड भई प्राप्त हुने अन्तःशुल्क		०	३,१०,९४
११४५६ बाँडफाँडबाट प्राप्त हुने सवारी साधन कर	३६,७५	३७,१०	५६,५६
१४१५६ बाँडफाँड भई प्राप्त विद्युत सम्बन्धी रोयल्टी		०	५०,००
अन्य आय	५९,४५		
१४५२९ अन्य राजस्व	५९,४५		
अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण	२३,४८,८२	३१,४८,६२	२८,९५,६९
संघीय सरकार	१८,९३,५८	२६,६९,६४	२५,६४,००
१३३११ समानिकरण अनुदान	६,९९,००	७,४६,००	७,८६,००
१३३१२ शसर्त अनुदान चालु	११,९४,५८	१६,९७,४३	१४,३६,००
१३३१३ शसर्त अनुदान पुँजीगत		८,२१	२,१७,००
१३३१४ विशेष अनुदान चालु		१,००,००	०
१३३१५ विशेष अनुदान पुँजीगत		०	८३,००
१३३१६ समपुरक अनुदान चालु		१,१८,००	०
१३३१७ समपुरक अनुदान पुँजीगत		०	४२,००
प्रदेश सरकार	४,५५,२४	४,७८,९८	३,३१,६९
१३३११ समानिकरण अनुदान	४१,२५	५०,४८	३६,२५
१३३१२ शसर्त अनुदान चालु	१,८२,००	२,७८,५०	५,४४
१३३१३ शसर्त अनुदान पुँजीगत		०	८०,००
१३३१४ विशेष अनुदान चालु	८२,००	०	३९,००
१३३१५ विशेष अनुदान पुँजीगत		०	२१,००
१३३१६ समपुरक अनुदान चालु	१,४९,९९	१,५०,००	०
१३३१७ समपुरक अनुदान पुँजीगत		०	१,५०,००
बैदेशिक			
जनसहभागिता			